

TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN LAITOS

Uusia palvelukonsepteja

Seija Muurinen, erikoistutkija, TtT

5.4.2011

Haasteita ja muuttuneita tarpeita

Miksi uusia konsepteja ikäihmisille?

- Väestökehitys
  - Kuntien taloudellinen kehitys
  - Henkilöstökysymys (eläkepoistuma)
  - Ulkomailta tulevien ihmisten määrä?
  - Valtakunnalliset linjaukset
- > **Voidaanko jatkaa nykyisellä palvelurakenteella?**

Mitä valtakunnassa on linjattu ikäihmisten palveluista

Ikäihmisten palvelujen laatusuositus 2008

- Palvelujen laadun ja vaikuttavuuden kehittäminen
- Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen
- Palvelurakenteen uudistaminen
- Laadukkaat asumis- ja hoitoympäristöt
- Henkilöstön kehittäminen, johtaminen

Laatusuosituksen toimeenpanoa tukevia linjauksia / työryhmäraportteja

- Ikähorisontti – uusi palvelukonseptikokonaisuus ikäihmisille 2009
- Ikäneuvo – neuvontapalvelut ja hyvinvointia edistävät kotikäynnit 2009
- Ikähoiva – yksiportainen ympärivuorokautinen hoito 2011
- Luonnos ”ikälaiksi” 2011

Linjauksina terveen ikääntymisen turvaaminen, ympärivuorokautisen hoivan uudistaminen

- Hyvinvointia ja terveyttä edistävän toiminnan sekä ennaltaehkäisyyn vahvistaminen (Laatusuositus, Ikähorisontti, Terveystieteiden laitos, Ikälain luonnos)
  - Iäkkäiden neuvontapalvelut, hyvinvointia edistävät kotikäynnit
  - Kuntoutus
- Pitkäaikaisen hoidon uudistaminen
  - Kuntoutumista edistävää kotihoitoa (Laatusuositus)
  - Uusi palvelumuoto (Laatusuositus)
    - Pitkäaikainen hoito terveystieteiden keskuksen vuodeosastoilla, joka ei ole lääketieteellisesti perusteltua, korvataan muilla vaihtoehdoilla
  - Yksiportainen ympärivuorokautinen hoito (Ikähorisontti, Ikähoiva)
- Ongelmien ratkaiseminen (Ikähoiva)
  - Hoidon pirstaleisuus, katkeilevat palveluketjut, laatuongelmat
  - Moninaiset asiakasmaksujärjestelmät

Kohti palvelualueita (Ikähoiva) - ”Palvelukampuksia” (Ikähorisontti)

Lähtökohtana koti ja asuminen

- 92 % +75-v. asuu
  - Omassa hallinnassa olevassa yksityisasunnossa
  - Senioritalossa tai ns. tavallisen palvelutalon tyyppisessä asumisyhteisössä – itse valinneet, hakeutuneet
- 8 % asuu “palvelukampuksen” asunnoissa
  - Ympäri vuorokautinen valvonta ja hoito

Palvelukampus

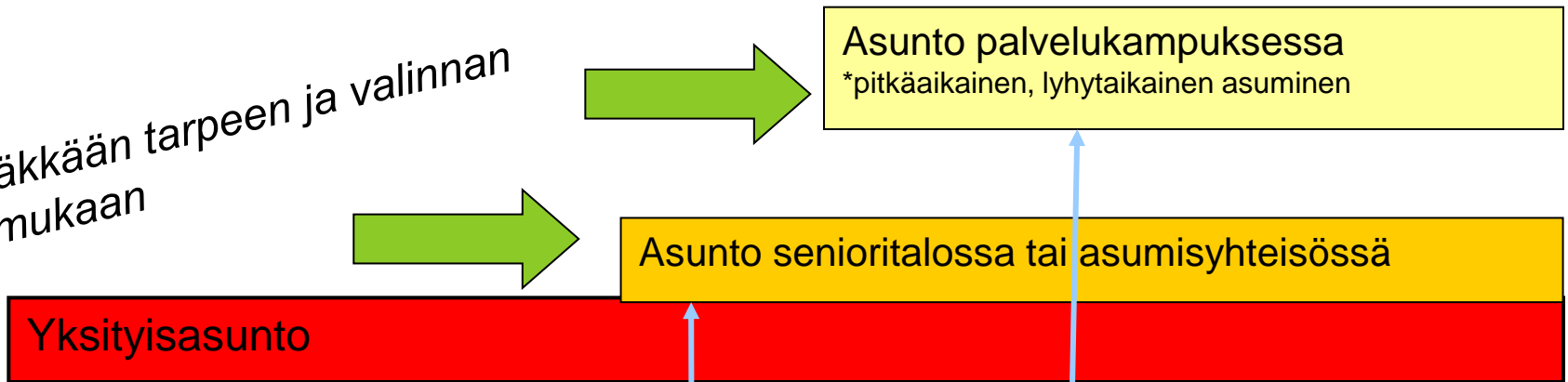
- Alueellinen tai hallinnollinen (tai virtuaalinen) palvelukokonaisuus
  - Ennakoiva toiminta (hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ja toimintakyvyn laskun ehkäiseminen)
    - *Ikäneuvo-työryhmän linjaukset 2009*
    - *Syksyllä 2011 tulossa opas neuvontakeskuksista ja hyvinvointia edistävästä kotikäynneistä*
  - Ympäri vuorokautinen apu (hoiva, hoito, kuntoutus)
    - *Ikähoiva-työryhmän raportti 24.2.2011*
- Asuntoja (lyhytaikainen, pitkäaikainen asuminen)

- Palvelukampus yhdistää ennakoivan toiminnan ja ympärivuorokautisen hoidon
- Ihmisten sijoittaminen palvelujärjestelmään
->
palveluiden räätälöinti ihmisten tarpeiden mukaan

lääkkään tarpeen ja valinnan mukaan

Palvelutarpeen arviointi, palvelujen koordinointi

- *Ennakoiva toiminta (hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, toimintakyvyn laskun ehkäiseminen)*
- *Ympäri vuorokautinen hoito (yksiportainen)*
- *Terveyspalvelut (perusterveydenhuolto, erikoissairaanhoido)*

Erikoissairaanhoido

Akuuttisairaanhoido, kuntoutus

Terveysasemapalvelut, sis. avokuntoutus, hammashoido, psykiatria

Yksityiset
ikäntymispalvelut
•Senioritaloissa tai
palvelutaloissa

Yksityisasunto

PALVELUKAMPUS

Asunnot (pah tai lah):

- Muistisairaudet
- Psyko geriatria
- Muu tarve

24 h

Ennakoiva toiminta

- Kaikille avoimet: mm. neuvonta, harrastaminen, liikunta
- Kohdennetut: mm. hyvinvointia edistävät kotikäynnit, terapeuttiset ryhmät
- Palveluohjauksen vaativat: mm. päivätoiminta, kuntoutuspalvelut, omaishoidon tuki

Palvelukampuksen suuntaisia malleja

- Helsingin monipuolinen vanhustenkeskus
- Espoon elä ja asu –malli
- Hämeenlinnan Keinusaari
- Kinkomaan Vitapolis
- Lieksan ikäihmisten yhteisöasumisen malli
- Ristijärven SeniorPolis
- Finnish Wellbeing Center FWBC
- Tanska, Hollanti - palvelualueet

KIITOS!

Kommentit ym.:

Seija Muurinen, THL

seija.muurinen@thl.fi

Puh: 040 – 0407 114

